

Sedmični pregled sudske prakse
11.-15. januar 2021. godine¹

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 1</p> <p>Član 19</p> <p>Član 33</p> <p>Član 35 stav 1</p>	<p><i>Ukraine v. Russia (re Crimea)</i>, br. 20958/14 i 38334/18 (odluka o prihvatljivosti)</p> <p>16. decembar 2020.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Međudržavni spor u vezi navodne integracije teritorija jedne države članice u teritoriju druge države članice.</p> <p>U ovoj međudržavnoj aplikaciji, ukrajinska vlada podnosi niz pritužbi na događaje od 27. februara 2014. do 26. avgusta 2015. godine, tokom kojih je regija Krim (uključujući grad Sevastopolj) navodno integrirana u Rusku Federaciju.</p> <p>Odluka se po prvi put bavi relevantnošću bilo kakvih političkih motiva za podnošenje međudržavne predstavke i, što je važno, „nadležnosti“ tužene države u kontekstu navodnog „pripajanja“ teritorije iz područja jedne države ugovornice u drugu (za razliku od njene vojne okupacije ili pružanja političke / vojne podrške separatističkom entitetu); pojašnjava standard dokazivanja koji se primjenjuje u fazi ispitivanja prihvatljivosti predstavke na pitanje nadležnosti i postojanje upravne prakse; i opširno se poziva na praksu Međunarodnog suda pravde.</p> <p>- Načela ocjenjivanja dokaza: Poseban značaj pitanja dokazivanja (i opterećenja i standarda dokazivanja) u međudržavnom predmetu koji se tiče, kao što je slučaj u ovom predmetu, navoda o „administrativnoj praksi“: paragrafi 254 -266.</p> <p>- Nadležnost tužene države u smislu člana 1.: paragrafi 264-266 (primjenjivi standard dokazivanja) i paragrafi 303-352.</p> <p>- Navodno postojanje „administrativne prakse“: paragrafi 392-510.</p> <p>Predstavka je proglašena prihvatljivom.</p>
<p>Član 3</p>	<p><i>Sabalić v. Croatia</i>, br. 50231/13</p>	<p>Krivična djela iz mržnje. Procesne obaveze države.</p>

¹ Informacije ne obavezuju Sud. Dodatne informacije o pojedinim predmetima možete preuzeti [OVDJE](#).

<p>Član 14</p>	<p>14. januar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Aplikanticu je napao muškarac koji je komentarisao njenu seksualnu orijentaciju. Žalila se na nedostatak odgovarajućeg odgovora domaćih vlasti na homofobično nasilje kojem je bila izložena.</p> <p>- Primjenjivost člana 3. Konvencije: paragrafi 62-70.</p> <p>- Sveobuhvatan pregled relevantnih načela prema članovima 3. i 14. Konvencije koji se odnosi na procesne obaveze države kada se suoči sa nasilnim incidentima u kojima postoji sumnja da su uzrokovani diskriminatornim stavovima: paragrafi 93-101.</p> <p>- Novost: Sud po prvi put elaborira kako se nepoštivanje proceduralne obaveze iz članova 3. i 14. može smatrati "temeljnim nedostatkom" u tim postupcima koji mogu poništiti njihov <i>res judicata</i> učinak i omogućiti njihovo ponovno pokretanje na štetu optuženog u skladu sa članom 4. stav 2. Protokola br. 7 uz Konvenciju (<i>princip ne bis in idem</i>).</p> <p>Vidi također međunarodni i evropski materijal: paragrafi 47-59.</p> <p>Utvrđena je povreda procesnog aspekta člana 3. u vezi s članom 14. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p><i>Terna v. Italy</i>, br. 21052/18</p> <p>14. januar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Smještaj djeteta pod skrb. Nemogućnost kontakta bake i djeteta. Navodna diskriminacija zbog etničkog porijekla.</p> <p>Aplikantica se žalila na oduzimanje i smještaj u instituciju za skrb njene maloljetne unuke (koja je s njom živjela od rođenja), te na njenu nemogućnost da ostvari svoje pravo kontakta sa djetetom koje joj odobreno od strane domaćih sudova. Smatrala je da je ta situacija posljedica stigmatizacije djetetove porodice i da je bila povezana s njihovom romskom nacionalnošću.</p> <p>Prihvatljivost predstave: zaštita prema članu 8., u sadašnjoj situaciji, odnosa između aplikantice/bake i njene unuke: vidjeti paragrafe 63-64; i pozitivne obaveze države prema članu 8.: paragrafi 72-76.</p> <p>Član 14. u vezi sa članom 8.: Navodna diskriminacija motivisana etničkim porijeklom djeteta i njene porodice: vidjeti paragrafe 95, 97. i 98, a posebno obrazloženje Suda u anketi na koju se poziva treća strana (Evropski centar za prava roma).</p>

		Utvrđena je povreda člana 8. Konvencije. Utvrđeno da nije došlo do povrede člana 14. Konvencije (u vezi sa članom 8. Konvencije).
Član 8	<i>Vig v. Hungary</i> , br. 59648/13 14. januar 2021. Odjel I	Pretresanje lica. Aplikant se žalio da ga je policija zaustavila i pretresla tokom festivala. Da li je domaći zakon pružao odgovarajuće zaštite kako bi pojedincu ponudio odgovarajuću zaštitu od proizvoljnog mješanja: paragrafi 51-62. Utvrđena je povreda člana 8. Konvencije.
Član 6 stav 1	<i>Albuquerque Fernandes v. Portugal</i> , br. 50160/13 12. januar 2021. Odjel IV	Disciplinski postupak protiv sudije. Pristup Ustavnom sudu. Predmet se odnosio na disciplinski postupak pokrenut protiv aplikantice, sudije, koji je rezultirao njenim prinudnim penzionisanjem. Vrhovni sud je odbacio njenu žalbu, a Ustavni sud je naknadnu apelaciju proglasio neprihvatljivom. Aplikantica je tvrdila da je Ustavni sud u njenom predmetu pokazao pretjerani formalizam kada je donio odluku zbog toga što aplikacija nije bila u skladu sa odredbama Zakona o Ustavnom sudu. - Pravo pristupa Ustavnom sudu i posebna priroda apelacije Ustavnom sudu. Primjenjivost člana 6 (građanski aspekt): vidjeti tačke 53-54 i uporediti sa predmetom <i>Ramos Nunes de Carvalho e Sá v. Portugal</i> [Veliko vijeće]. Da li je Ustavni sud pokazao pretjerani formalizam? U ovom slučaju, uspostava vladavine prava u vezi sa pogrešnim procesnim korakom koji je preduzeo aplikant: vidjeti posebno paragrafe 75-78. Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije zbog navodne povrede prava aplikanta na pristup sudu.
Član 6 stav 1	<i>Mihail Mihăilescu v. Romania</i> , br. 3795/15 i <i>Victor Laurențiu Marin v. Romania</i> , br. 75614/14	Pravo na pravično suđenje (građanskopravni aspekt). Aplikanti su učestvovali u krivičnom postupku kao građanske stranke u pogledu građanskih tužbi. Predmeti su u kasnijoj fazi bili predmet postupka pred sudijom za prethodni postupak, koji je potvrdio odluku tužilaštva o obustavi postupaka. Aplikant se žalio da je postupak pred sudijom za prethodni postupak, koji je potvrdio odluku javnog tužioca da obustavi krivično

	<p>Odjel IV</p> <p>12. januar 2021.</p>	<p>gonjenje navodnog počinioca, bio nepošten, jer se odvijao u vijećima, a da strane nisu bile prisutne, niti su znale za podneske druge strane, te da on nije mogao pobiti argumente koje je iznio navodni izvršilac krivičnog djela.</p> <p>- Pitanje u vezi postupka pred sudijom za prethodni postupak u vezi sa fazom predkrivičnog postupka, posmatrano samostalno ili zajedno sa zahtjevima građanske stranke: vidjeti paragraf 78 pa nadalje. Primjenjivost člana 6 (građanski aspekt), vidi paragrafe 78-80 i predmet <i>Nicolae Virgiliu Tănase v. Romania</i> [Veliko vijeće], paragraf 207.</p> <p>- Da li su mjere preduzete tokom pretpretresnog postupka oslabile položaj aplikanta u pogledu mogućnosti ostvarivanja njegovog građanskog zahtjeva u tolikoj mjeri da bi sve naredne faze ovog postupka ili odvojeni parnični postupak, od početka bili nepošteni (paragrafi 81-90).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 6</p>	<p><i>Svilengačanin and Others v. Serbia</i>, br. 50104/10 i 9 drugih</p> <p>12. januar 2021.</p> <p>Odjel IV</p> <p>Dodatne informacije o predmetu, kao i prevod presude na srpski jezik, dostupan OVDJE.</p>	<p>Nepriistrasan sud.</p> <p>Aplikanti su aktivni, bivši ili penzionisani oficiri vojske, koji su osporavali obračun njihovih plata na domaćem nivou od strane ministra odbrane (pitanje koje potencijalno pogađa veliki broj vojnog osoblja). Održan je sastanak predsjednika Vrhovnog suda, predsjednika građanskog odjela, predsjednika prvostepenog suda i predstavnika Ministarstva, s ciljem efikasnog rješavanja priliva predmeta koji opterećuju pravosudni sistem i vojne organe. Vrhovni sud je odlučio protivno zahtjevima aplikanata.</p> <p>- Da li je održavanje sastanka sa predstavnikom Ministarstva odbrane, koje je kasnije postalo stranka u postupku, moglo dovesti u sumnju nepristrasnost Vrhovnog suda koji je usvojio relevantno pravno mišljenje kojim je uticao na ostale sudove o načinu odlučivanja u predmetima: vidi paragrafe 65-75. Objektivna nepristrasnost Vrhovnog suda (<i>Ramos Nunes de Carvalho e Sá v. Portugal</i> [Veliko vijeće]) u ovom novom kontekstu; stepen uloge pojavljivanja i pojašnjenja sudske prakse koja se odnosi na Vrhovni sud pri traženju metoda za efikasno rješavanje velikog priliva predmeta na domaćem nivou, vidjeti paragrafe 67-68, 71-72.</p>

		<p>- Što se tiče navodne nedosljednosti u sudskoj praksi, pogledajte primjenu načela iz predmeta <i>Nejdet Şahin and Perihan Şahin v. Turkey</i> [Veliko vijeće] i primjer nepostojanja bilo kakvih ili „dubokih i dugotrajnih razlika“ u relevantnoj sudskoj praksi u periodu koji je relevantan za predmete aplikanta: paragrafi 81-82.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p><i>L.B. v. Hungary</i>, br. 36345/16</p> <p>12. januar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Poštivanje privatnog života - objavljivanje identifikacijskih podataka aplikanta.</p> <p>Nacionalna poreska i carinska uprava objavila je lične podatke aplikanta na spisku poreskih neplatiša na svojoj web stranici, kako je predviđeno relevantnim domaćim zakonom u odnosu na one pojedince čiji poreski dugovi prelaze određeni iznos.</p> <p>Objavljene informacije uključivale su ime aplikanta, kućnu adresu, porezni identifikacijski broj i iznos neplaćenog poreza koji je dugovao. Naknadno se pojavio i na popisu "velikih utajivača poreza" na web stranici poreznih vlasti. Podaci aplikanta više nisu dostupni na web stranici Porezne uprave. Aplikant se žalio na opšti sramni efekat objavljivanja na spisku javnosti.</p> <p>- Primjenjivost člana 8. pod pojmom "privatni život" u ovom kontekstu: paragrafi 18-24.</p> <p>- Mjera provedena u okviru opće poreske politike države; izbor zakonodavca da na internetu objavi lične podatke, uključujući kućnu adresu, osoba koje nisu poštovalе svoje poreske obaveze, i opšti interes države u poreskim pitanjima: paragrafi 52-72.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 6 stav 1 i 3 (c)</p>	<p><i>Fariz Ahmadov v. Azerbaijan</i>, br. 40321/07</p> <p>12. januar 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Odricanje od prava na branioca u krivičnom postupku.</p> <p>Aplikant se žalio da je krivični postupak koji je doveo do njegove osude za krivična djela ilegalne trgovine narkoticima bio nepravičan. Razlog tome je to što su domaći sudovi, prema njegovim riječima, svoju osudu zasnovali na neprihvatljivim dokazima odnosno na sučeljavanju licem u lice aplikanta i ključnog svjedoka, u odsustvu branioca, i to nakon što je on potpisao, ranije istog dana i u odsustvu advokata, izjavu o odricanju od prava na branioca.</p> <p>- Valjanost odricanja prema članu 6. (krivični aspekt): paragrafi 51-55, a posebno razmatranje činjenica da je relevantni domaći zakon predvidio da advokat mora biti prisutan u vrijeme</p>

		<p>odricanja od prava na odbranu i da, očigledno, ovaj proceduralni zahtjev nije ispoštovan u predmetu aplikanta. Navedeno, u kontekstu ovog predmeta, samo po sebi nije nespojivo sa pravom na pravično suđenje prema članu 6.</p> <p>- Ispitivanje sveukupne pravičnosti krivičnog postupka: paragraf 58-62.</p> <p>Utvrđeno da nije došlo do povrede člana 6. stav 1. i 3. (c) Konvencije.</p>
--	--	---

Sedmični pregled sudske prakse
18.-22. januar 2021.²

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 1. Član 2. Član 5. Član 35. st.1 Član 2. Protokola br. 4	<i>Georgia v. Russia (II)</i> , br. 38263/08 21. januar 2021. Veliko vijeće	<p>Međudržavni sporovi.</p> <p>U ovoj međudržavnoj aplikaciji, gruzijska vlada je u augustu 2008. godine podnijela niz pritužbi koje se odnose na oružani sukob između Rusije i Gruzije.</p> <p>Između ostalog, pozivali su se na članove 1., 2., 5. i 35. stav 1, te član 2. Protokola br. 4 uz Konvenciju.</p> <p>Novine u nekoliko aspekata, posebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojašnjenje pitanja "nadležnosti" u kontekstu oružanog sukoba (član 1. Konvencije). Prvi predmet od predmeta <i>Banković and Others v. Belgium and Others</i> [Veliko vijeće] gdje je Sud ispitivao pitanje nadležnosti u vezi s vojnim operacijama u kontekstu međunarodnog oružanog sukoba; - Pojašnjenje metodologije koja će se primjenjivati u slučajevima <i>prima facie</i> sukoba između prava Konvencije i međunarodnog humanitarnog prava (MHP). - Da li je postojala „administrativna praksa“ nespojiva sa članovima Konvencije. - Veliko vijeće prvi put ispituje pitanje prava interno raseljenih lica sa stanovišta člana 2. Protokola br. 4, a ne samo prema članu 8. i članu 1. Protokola br. 1. - Vidjeti i ocjenu dokaza i utvrđivanje činjenica; Član 38. Konvencije (Obaveza pružanja svih potrebnih sredstava Sudu) i relevantno međunarodno humanitarno pravo. <p>Utvrđene povrede članova 2., 3., 5., 8., 38. Konvencije, te povrede člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, te člana 2. Protokola br. 4 uz Konvenciju. Nije utvrđena povreda člana 2. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
Član 5. stav 1.	<i>Atila Taş v. Turkey</i> , br. 72/17	<p>Pritvor. Sloboda izražavanja.</p> <p>Aplikantu je određen pritvor u fazi istrage zbog optužbi za terorizam zbog tvitova i članaka koji kritikuju vladinu politiku nakon pokušaja vojnog udara 15. jula 2016. godine.</p>

² Informacije ne obavezuju Sud. Dodatne informacije o pojedinim predmetima možete preuzeti [OVDJE](#).

	<p>19. januar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Član 5., stav 1: vidi paragrafe 120-141. - Član 5., stav 4: vidi sudsku praksu u vezi sa odbijanjem da se podnosiocu predstavke omogući pristup spisu iz istrage radi osporavanja zakonitosti njegovog pritvora: paragrafi 150-154. - Član 10. Sloboda izražavanja i propisivanja ograničenja zakonom: vidi posebno paragrafe 191 i vezu sa članom 5. stav 1. - Član 15. Odstupanje od obaveza prema Konvenciji u vrijeme vanrednog stanja. <p>Utvrđena je povreda člana 5. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 6. stav 1.</p> <p>Član 2. Protokola br. 4</p>	<p><i>Timofeyev and Postupkin v. Russia</i>, br. 45431/14 i 22769/15</p> <p>19. januar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Nadzor opasnih zatvorenika nakon odsluženja kazne. Sloboda kretanja.</p> <p>Slučaj se ticao administrativnog nadzora opasnih zatvorenika nakon što su odslužili kaznu zatvora, kao i naknadnih ograničenja njihove slobode kretanja i obaveze prijavljivanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Da li mjera predstavlja "preventivnu mjeru" ili "kaznu" prema članu 7. Konvencije i prema članu 4. Protokola br. 7: vidjeti paragrafe 70-86. - Član 6. (građanski aspekt): nemogućnost podnosioca predstavke da dobije besplatnu pravnu pomoć kako bi mu se osigurala pomoć advokata, u poređenju sa protivnom strankom, predstavnikom zatvora, kojoj je tokom cijelog postupka pomagao javni tužilac: paragrafi 98-107. - Član 2. Protokola br. 4 (sloboda kretanja): paragrafi 123-138. <p>Utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije (u odnosu na prvog aplikanta); Utvrđena povreda člana 2. Protokola br. 4 uz Konvenciju (u odnosu na drugog aplikanta).</p>
<p>Član 8.</p>	<p><i>Lacatus v. Switzerland</i>, br. 14065/15</p>	<p>Prosjačenje. Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života.</p> <p>Predmet se odnosio na nalog aplikantici, rumunskoj državljanki koja pripada romskoj zajednici, da plati kaznu u iznosu od približno 464 eura (EUR), za prosjačenje u javnosti u Ženevi i pritvor aplikantice u trajanju od pet dana zbog neplaćanja kazne. Bila je nepismena i potjecala je iz</p>

	<p>19. januar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>izuzetno siromašne porodice, nije imala posla i nije primala socijalne naknade, a čini se da je nije imala podršku drugih osoba.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Novo pitanje koje se odnosi na primjenu člana 8. na prosjačenje. - Sudska praksa o ljudskom dostojanstvu, obim slobodne procjene države u ovoj situaciji i odgovarajući interesi: vidi paragrafe 52-117. - Vidi takođe međunarodni, uporedni i evropski materijal (paragrafi 19-49). <p>Utvrđena je povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 3.</p>	<p><i>Shlykov and Others v. Russia</i>, br. 78638/11 i još 3 aplikacije</p> <p>19. januar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Ponižavajuće postupanje. Rutinsko stavljanje lisica zatvorenima.</p> <p>Slučaj se odnosio na sistematsko vezivanje lisicama zatvorenika osuđenih na doživotni zatvor, u dugim vremenskim periodima, svaki put kad bi napustili svoje ćelije, bez redovnog i individualizovanog razmatranja opravdanosti ovih mjera iz sigurnosnih razloga: vidjeti paragrafe 90-93 i pregled sudske prakse o upotrebi lisica: paragrafi 69-76.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Član 35. stav 1: pravilo o šest mjeseci i produženo rutinsko stavljanje lisica (nastavak situacije): paragrafi 61-65. - Član 6. stav 1. (građanski aspekt) u pogledu nekih aplikanata koji su lišeni mogućnosti da prisustvuju ročištima u postupcima koje su pokrenuli radi osporavanja prakse sistematskog stavljanja lisica (vidi predmet <i>Yevdokimov and Others v. Russia</i>). - Član 46: paragraf 110 u vezi sa kršenjem člana 3. - Vidjeti takođe relevantan materijal Vijeća Evrope: paragrafi 42-46. <p>Utvrđena je povreda člana 3. Konvencije u odnosu na sve aplikante.</p>
<p>Član 6.</p>	<p><i>Keskin v. the Netherlands</i>, br. 2205/16</p>	<p>Pravo na unakrsno ispitivanje svjedoka. Korištenje izjava svjedoka datih policiji.</p> <p>Aplikant je osuđen u odsustvu na osnovu, između ostalog, sedam izjava svjedoka.</p>

	<p>19. januar 2021</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Žalio se bezuspješno, a u kontekstu žalbenog postupka, odbijeni su njegovi zahtjevi za pozivanje ovih svjedoka na unakrsno ispitivanje.</p> <p>Jedino obrazloženje Apelacionog suda za odbijanje zahtjeva leži u njegovom zaključku da aplikant nije potkrijepio interes odbrane za ispitivanje ovih svjedoka. Njegovu kasniju kasacionu žalbu Vrhovni sud je proglasio neprihvatljivom. On se žalio prema članu 6. st. 1. i 3. (d), posebno da mu je uskraćeno pravo na pravično saslušanje, jer mu nije pružena prilika da postavi pitanja sedmorici svjedoka čije su izjave, koje ga terete, date policiji, a korištene su protiv njega.</p> <p>- Vidi pregled relevantnih načela sudske prakse: paragrafi 38-51, a posebno o nemogućnosti unakrsnog ispitivanja svjedoka optužbe. Pravo optuženog na unakrsno ispitivanje svjedoka koji su svjedočili protiv njega, ne može zavisiti od njegovog odricanja od prava na šutnju: paragraf 55. Zahtjev odbrane da potkrijepi zahtjev za ispitivanje svjedoka optužbe, vidi paragrafe 56-69.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. st. 1. i 3. (d) Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p><i>X. and Y. v. Romania</i>, br. 2145/16 i 20607/16</p> <p>19. januar 2021</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravo transrodnih osoba na poštovanje privatnog i porodičnog života.</p> <p>Aplikanti, koji su transrodne osobe, podnijeli su zahtjeve za ispravljanje podataka na ličnim dokumentima u vezi sa spolom, prezimenom i jedinstvenim matičnim brojem. Administrativni i sudski organi odbili su njihove zahtjeve: osobe koje su podnijele takve zahtjeve morale su dostaviti dokaz da su podvrgnute operaciji promjene spola.</p> <p>- Povjerljivost i obaveza tužene države da sarađuje sa Sudom prema članu 38 (paragrafi 91-100). Status žrtve: paragrafi 112-115.</p> <p>- Da li su postojeći regulatorni aranžmani i odluke donesene u vezi sa aplikantima omogućile Sudu da utvrdi da je država ispunila svoju pozitivnu obavezu da poštuje privatni život aplikantata: paragrafi 145-168.</p> <p>- Sudska praksa u vezi sa obavezom za promjenom spola radi pravnog priznanja novog rodnog identiteta. Vidi takođe međunarodni i uporedni materijal (paragrafi 79-88).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 2.</p> <p>Član 3.</p> <p>Član 5. stav 1. i stav 3.</p> <p>Član 11.</p>	<p><i>Shmorgunov and Others v. Ukraine</i>, br. 15367/14 i 13 drugih</p> <p><i>Lutsenko and Verbytskyy v. Ukraine</i>, br. 12482/14 i 39800/14</p> <p><i>Kadura and Smaliy v. Ukraine</i>, br. 42753/14 i 43860/14</p> <p><i>Dubovtsev and Others v. Ukraine</i>, br. 21424/14 i 9 drugih</p> <p><i>Vorontsov and Others v. Ukraine</i>, br. 58925/14 i 4 druga</p> <p>21. januar 2021</p> <p>Odjel V</p>	<p>Demonstracije. Pritvor. Policijska brutalnost. Disciplinska odgovornost sudija.</p> <p>Slučajevi su se ticali „protesta na Majdanu“ u Kijevu i u drugim gradovima u Ukrajini, uključujući rastjerivanje demonstranata, njihovo pritvaranje, otmicu aktivista i njihovo zlostavljanje, te povezane postupke.</p> <p>Svi su aplikanti bili u sukobu sa policijom ili nedržavnim agentima pod policijskom kontrolom.</p> <p>Prijavili su, između ostalog, policijsku brutalnost, uskraćivanje prava na protest, neopravdani pritvor, pa čak i u jednom slučaju smrt.</p> <p>Član 34.: Status žrtve prema članu 3.: vidi naročito predmet <i>Shmorgunov and Others</i>, paragrafi 397-401) i prema članu 5. (vidi <i>Dubovtsev and Others</i>, paragrafi 57-66 i posebno, disciplinski postupak protiv sudija koji su odobrili pritvor aplikanata); Član 35. stav 1. (iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova, vidi naročito, prema članu 5., <i>Dubovtsev and Others</i>, paragrafi 67-72); Član 3. (uključujući mučenje); Član 5. i član 11.</p> <p>Vidi naročito slučaj <i>Shmorgunov and Others</i>, paragraf 527.</p> <p>- Pogledajte i međunarodni materijal i reference na različite domaće i međunarodne izvještaje.</p> <p>Utvrđene povrede čl. 2., 3. ,5. stav 1. i 3., te 11. Konvencije.</p>
--	---	---

Sedmični pregled sudske prakse

25.-29. januar 2021.³

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p><i>Alfa Glass Anonymi Emboriki Etairia Yalopinakon v. Greece,</i> br. 74515/13</p> <p>28. januar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Eksproprijacija.</p> <p>Slučaj se odnosio na postupak eksproprijacije u kojem su građanski sudovi odbili ispitati zahtjev za preispitivanje zakonske pretpostavke da je kompanija – aplikant ostvarila korist izvođenjem razvojnih radova povezanih sa postupkom eksproprijacije, a što je rezultiralo da aplikant za dio ekspropriisanog zemljišta ne dobije naknadu. Viši domaći sudovi odbili su žalbu aplikanta: sudovi su zauzeli stav da se kompanija – aplikant trebala u propisanom roku obratiti sa zahtjevom nadležnom upravnom organu.</p> <p>- Relevantni domaći pravosudni mehanizam potreban za procjenu posljedica eksproprijacije i da li se od ekspropriisanog vlasnika može zahtijevati da koristi više od jednog postupka za dobijanje naknade.</p> <p>- Pogledajte pregled sudske prakse (o „jedinственном postupku“) i njenu primjenu u konkretnom slučaju: paragrafi 36-43.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 1. Protokola br. 1.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p><i>Grozdanić and Gršković-Grozdanić v. Croatia,</i> br. 43326/13</p> <p>28. januar 2021</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pravo na pravično suđenje u postupku za otkup stana.</p> <p>Predmet se odnosio na odluku domaćih sudova o poništenju ugovora o kupoprodaji stana koji je bio dodijeljen pojedincima pod posebnim uslovima, što je rezultiralo gubitkom vlasništva nad stanom. Zakon je imao za cilj ukidanje posebno zaštićenih stanarskih prava pojedinaca koji više nisu živjeli u dodijeljenim stanovima, s ciljem da se takvi stanovi naknadno preraspodijele drugima kojima je potreban smještaj.</p> <p>Prva aplikantica je tvrdila da odluke predstavljaju odstupanje od ustaljene sudske prakse, tako da je miješanje u njena imovinska prava bilo nepredvidivo. Promjene sudske prakse bile su</p>

³ Informacije ne obavezuju Sud. Više informacija o određenim predmetima možete naći na slijedećem [linku](#).

	<p>Prevod presude dostupan je na stranici Ureda zastupnika RH pred ESLJP, vidi OVDJE.</p>	<p>potaknute promjenama stambenog zakonodavstva tokom perioda tranzicije iz socijalističkog režima u demokratski.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Da li je promjena ranije sudske prakse domaćih sudova učinila da je uplitanje u imovinska prava prvog aplikanta bilo nepredvidivo - paragrafi 105-112. - Situacija u kojoj je promjena sudske prakse imala samo proceduralni karakter i nije promijenila materijalnopravne uslove za prestanak stanarskog prava zbog dužeg odsustva iz stana. - Pitanje nužnosti: okolnosti u kojima je veliki broj ljudi iseljen i kojima je potreban smještaj: paragrafi 116-120. - Kriterij neznatne posljedice (član 35., stav 3. (b)): nedostatak izgleda za uspjeh u sporu: paragrafi 127-132. <p>Nije utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju u pogledu prvog aplikanta (ostatak aplikacije proglašen nedopuštenim).</p>
<p>Član 6. Član 3.</p>	<p>Zličić v. Serbia, br. 73313/17 i 20143/19</p> <p>26. januar 2021</p> <p>Odjel II</p> <p>Prikaz i prevod presude dostupan na web stranici Ureda zastupnika Srbije pred ESLJP, vidi OVDJE.</p>	<p>Pravičnost krivičnog postupka. Dokaz pribavljen zlostavljanjem.</p> <p>Aplikant se žalio da su za njegovu osudu korišteni dokazi pribavljeni zlostavljanjem.</p> <p>Domaći sudovi su zaključili da je aplikant bio zlostavljan od strane policije i da je potpisao potvrdu o oduzimanju predmeta, pod prinudom: dokument nije bio izjava aplikanta, već formalno pisano priznanje da je od njega oduzeta određena opojna droga. Sud je prihvatio da je prisila bila faktor u njegovom potpisivanju potvrde o oduzimanju predmeta (paragrafi 98-100).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odredbe člana 6. o upotrebi u krivičnom postupku dokaza pribavljenih kršenjem člana 3.: paragraf 119. - Pogledajte vrlo specifične okolnosti slučaja, a posebno tamo gdje Sud zaključuje da je, uprkos činjenici da je potvrda o oduzimanju predmeta pribavljena nečovječnim i ponižavajućim postupanjem, te da formalno nije isključena iz spisa predmeta, očigledno da se na nju nije oslanjalo prilikom donošenja osuđujuće presude, te nije imala uticaja na „ishod postupka“ protiv aplikanta (paragrafi 121-122).

		<p>- Vidi također, prema članu 35., stav 3., odbijanje prethodnog prigovora Vlade u pogledu navodne zloupotrebe prava na podnošenje predstavke: paragrafi 55-56.</p> <p>Utvrđena je povreda materijalnih i proceduralnih aspekata člana 3. Konvencije. Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
--	--	---

Sedmični pregled sudske prakse
1. – 5. februar 2021. godine⁴

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 3.	<i>X and Others v. Bulgaria</i> , br. 22457/16 2. februar 2021. Veliko vijeće	Navodi o seksualnom zlostavljanju u sirotištu. Pozitivne obaveze države. Aplikanti su brat i dvije sestre rođeni u Bugarskoj. Kao maloljetne ih je usvojio talijanski par sa prebivalištem u Italiji. Aplikanti su potom svojim usvojiteljima dali iskaze o seksualnom zlostavljanju tokom njihovog smještaja u sirotištu u Bugarskoj. - Predmet se odnosi na pozitivne obaveze države kada postoje navodi o seksualnom zlostavljanju maloljetnika u javnoj skrbi i procesnu obavezu koju treba tumačiti u svjetlu Konvencije Vijeća Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (dalje u tekstu: Lanzarotska konvencija). - Pojašnjenje sudske prakse o obimu i sadržaju pozitivnih obaveza države (procesnih i materijalnih), u kontekstu seksualnog zlostavljanja maloljetnika u javnoj skrbi. Vidjeti posebno pojačanu dužnost zaštite djece koja su povjerena na čuvanje javnoj ustanovi, jer su se nalazila u posebno ranjivoj situaciji; i dužnost saradnje organa jedne države sa vlastima druge države u slučajevima zloupotrebe sa transnacionalnim kontekstom, kao sastavnog dijela procesne obaveze države prema članu 3. (mehanizmi međunarodne saradnje): v. paragrafe 178-228. Vidi relevantnost Konvencije Lanzarote, paragrafi 127-131 i 214. Vidi takođe relevantne međunarodne i evropske materijale. - Što se tiče Vladinog prigovora u pogledu neprihvatljivosti aplikacije zbog zloupotrebe prava na pojedinačnu predstavku: v. paragrafe 145-146. Nije utvrđena povreda člana 3.

⁴ Informacije ne obavezuju Sud. Dodatne informacije o pojedinim predmetima možete preuzeti [OVDJE](#).

<p>Član 14. u vezi s članom 1. Protokola br 1</p>	<p><i>Jurčić v. Croatia</i>, br. 54711/15</p> <p>4. februar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Diskriminacija na osnovu spola.</p> <p>Aplikantica je zaključila ugovor o radu deset dana nakon što je podvrgnuta vanttjesnoj oplodnji. Kada je kasnije otišla na bolovanje zbog komplikacija povezanih s trudnoćom, nadležni upravni organ je ponovo ispitao njen zdravstveni status i odbio njen zahtjev za osiguranje kao zaposlenog lica, zaključivši da je njeno zaposlenje bilo fiktivno. Aplikantica se žalila da je diskriminisana na osnovu njenog spola i načina na koji je zatrudnila.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paragraf 64-84: Prvi put utvrđeno da je žena bila diskriminisana zbog trudnoće (paragraf 84). - Identificiranje domaće prakse kad je riječ o trudnicama sa planiranom trudnoćom, koje su često bile podvrgnute provjeri autentičnosti svog zaposlenja kada je nastupila trudnoća, iako prema domaćem zakonu poslodavac nije smio odbiti zaposliti trudnicu zbog njenog stanja. - Izražavanje zabrinutosti zbog rodnih stereotipa u ovom kontekstu (paragraf 83). Takođe pogledajte relevantne evropske i međunarodne materijale (paragrafi 33-45). <p>Utvrđena je povreda člana 14. u vezi s članom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 3. Protokola br. 1</p>	<p><i>Strøbye and Rosenlind v. Denmark</i>, br. 25802/18 i 27338/18</p> <p>2. februar 2021. (predmet je proslijeđen Velikom vijeću na odlučivanje)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Oduzimanje poslovne sposobnosti i biračko pravo.</p> <p>Nakon što su aplikanti sudskom odlukom proglašeni pravno nesposobnim, izgubili su pravo glasa na opštim izborima, u skladu sa domaćim propisima. Oni su bezuspješno pokrenuli postupak pred Vrhovnim sudom. Uslijedila je javna rasprava koja je kulminirala izmjenama zakonodavstva čiji je cilj vraćanje glasačkih prava nekim pojedincima koji su ih izgubili, bez da su u potpunosti doveli u pitanje oduzimanje poslovne sposobnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pogledajte faktore koje je Sud uzeo u obzir pri procjeni proporcionalnosti mjere: paragrafi 98 i dalje, uključujući kvalitet parlamentarnog i sudskog preispitivanja od strane Vrhovnog suda i opseg slobodne procjene države (paragrafi 103-120, te uzimanje u obzir izvještaja Agencije Evropske unije za osnovna prava: FRA). - Poređenje sa situacijom u predmetu <i>Alajos Kiss v. Hungary</i>. - Generalnije, opšta mjera se u nekim situacijama može smatrati izvodljivijim sredstvom za postizanje legitimnog cilja od odredbe koja zahtijeva ispitivanje od slučaja do slučaja: paragraf

		<p>114. Sud je također uzeo u obzir promjenu perspektive u društvu, što otežava kritiku činjenice da se zakonodavstvo razvijalo samo postepeno: paragraf 119. Pogledajte i evropski, uporedni i međunarodni materijal.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 3. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 10.</p>	<p><i>Dickinson v. Turkey</i>, br. 25200/11</p> <p>2. februar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Kritikovanje političara kroz umjetnički rad.</p> <p>Aplikant je osuđen zbog vrijeđanja tadašnjeg premijera svojim umjetničkim radom, a za koje djelo se smatralo da je povrijedilo njegovu čast i ugled.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Politička kritika kroz umjetničku slobodu izražavanja i satiru, te poštivanje privatnog života političara: paragrafi 48-55. - Određivanje pritvora i vođenje krivičnog postupka zbog vrijeđanja predstavnika države: paragrafi 56-58 i "zastrašujući efekat" koje navedene mjere države imaju na druge, čak i kada je domaći sud odlučio da odgodi izricanje presude na pet godina. <p>Status „žrtve“ aplikanta, vidi paragraf 25 presude.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 10.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
8.– 12. februar 2021. godine⁵

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju</p>	<p><i>Antonopoulou v. Greece</i> (odluka), br. 46505/19</p> <p>11. februar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Ugovor o zajmu i otplata kredita.</p> <p>Aplikantica se žalila da je banci morala vratiti iznos u eurima koji je daleko premašio iznos koji je posudila u švicarskim francima.</p> <p>- Nova situacija u kontekstu perioda finansijske krize koja je zahvatila cijelu Evropu (paragraf 76).</p> <p>- Obim pozitivnih obaveza države: paragraf 55-59.</p> <p>Da li je pravni okvir koji je država postavila u ovom konkretnom kontekstu aplikantici obezbijedio mehanizam pomoću kojeg može da ostvari svoja prava prema članu 1 Protokola br. 1: vidjeti paragrafe 70-85.</p> <p>Aplikacija je proglašena nedopustivom.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju</p>	<p><i>Casarin v. Italy</i>, br. 4893/13</p> <p>11. februar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Zaštita imovine. Nesrazmjerno uplitanje države u pravo imovine nakon što su vlasti htjele da od aplikantice vrte greškom isplaćene iznose.</p> <p>Od aplikantice se zahtijevalo da upravnim organima vrati dio iznosa koji joj je greškom državnog organa isplaćen kao naknada za razliku u plati.</p> <p>- Pitanje u vezi pogrešno izračunatog iznosa za isplatu, kada je greška posljedica djelovanja javnih subjekata, te sudska praksa vezana za ovu materiju: vidi paragraf 58 i posebno paragrafe 60, 62, 66 i 67.</p> <p>- Pitanje prihvatljivosti predstavke imajući u vidu da je aplikantica postupala u dobroj vjeri i grešku koju je napravio nadležni organ: vidjeti paragrafe 39-42.</p> <p>- Načelo "dobrog upravljanja": paragraf 68.</p>

⁵ Informacije ne obavezuju Sud. Dodatne informacije o pojedinim predmetima možete preuzeti [OVDJE](#).

		Utvrđena je povreda člana 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.
Član 2.	<i>Veronica Ciobanu v. the Republic of Moldova</i> , br. 69829/11 9. februar 2021. Odjel II	Pravo na život. Obaveza provođenja efikasne istrage. Slučaj utapanja sina aplikantice tokom kampovanja u inostranstvu, a koji je organizovan od strane Ministarstva za mlade iz tužene države. Član 1. i "nadležnost" tužene države za postupke/propuste njenih službenika u inostranstvu: vidjeti paragrafe 25-26. Utvrđena je povreda procesnog aspekta člana 2. Konvencije.
Član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju	<i>Tokel v. Turkey</i> , br. 23662/08 9. februar 2021. Odjel II	Patent/ Mirno uživanje imovine. Aplikant je posjedovao važeći patent sve dok nije poništen zbog toga što nije platio potrebne takse. Predmet se odnosio na navodno neovlaštenu upotrebu aplikantovog patentiranog izuma od strane državne kompanije. - Prihvatljivost aplikacije: patent predstavlja „imovinu“ u smislu člana 1. Protokola br. 1: paragraf 56. - Da li je državna kompanija uživala dovoljnu institucionalnu i operativnu nezavisnost od države, kako bi se oslobodila odgovornosti prema Konvenciji: primjena sudske prakse o odgovornosti država za dugove državnih kompanija (<i>Ališić and Others v. Bosnia and Herzegovina, Croatia, Serbia, Slovenia and the former Yugoslav Republic of Macedonia</i> (Veliko vijeće) na druge radnje i propuste ovih kompanija, kao što je upotreba patentiranih izuma: vidi paragrafe 58-63. - Pitanje "zakonitosti". Pitanje da li je u domaćem zakonodavstvu postojao pravni osnov da se ograniči pravo vlasnika patenta zbog njegove prethodne upotrebe od strane trećeg lica: paragrafi 72-80. Utvrđena je povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

<p>Član 3.</p> <p>Član 8.</p>	<p>N.Ç. v. Turkey, br. 40591/11</p> <p>9. februar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Seksualno iskorištavanje i zlostavljanje maloljetnika.</p> <p>Predmet se odnosio na seksualno iskorištavanje i zlostavljanje maloljetnika, te manjkavosti krivičnog postupka koji je vođen protiv određenog broja osoba optuženih za djela prostitucije u odnosu na četrnaestogodišnje dijete.</p> <p>Dvije su tužbe zastarjele.</p> <p>Aplikacije su ispitane prema članu 3. i članu 8.: Zaštita koju treba pružiti žrtvi seksualnog zlostavljanja tokom krivičnog postupka kako bi se izbjegla sekundarna viktimizacija; posebna ranjivost mladih osoba kao žrtava silovanja i podrška koju treba pružiti žrtvi kroz proces (tokom ročišta, vezano za ljebarske preglede, svjedočenja, kod prijetnji optuženika, ...) i osjetljiva procjena "pristanka" žrtve. Vidi paragrafe 99-135.</p> <p>Vidi također materijal Vijeća Europe: paragraf 67.</p> <p>Slučaj koji treba razlikovati od slučaja S.M. v. Croatia [Veliko vijeće] u kojem je predstavka aplikantice ispitana prema članu 4. Konvencije: vidi paragraf 90.</p> <p>Utvrđena je povreda članova 3. i 8. Konvencije.</p>
<p>Član 6. stav 1.</p> <p>Član 8.</p>	<p>Xhoxhaj v. Albania, br. 15227/19</p> <p>9. februar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Razrješenje sa sudijske pozicije.</p> <p>Aplikantica, bivša sudija Ustavnog suda Albanije, razriješena je dužnosti nakon procesa provjere i doživotno joj je zabranjen ponovni ulazak u pravosudni sistem.</p> <p>– Član 6. stav 1.: Nezavisnost i nepristrasnost tijela za provjeru (paragrafi 289.-317.) i da li se radi o „zakonom ustanovljenom sudu“ kome je aplikantica imala pristup u smislu testa iz predmeta Vilho Eskelinen [Veliko vijeće] (paragrafi 280-288); poštovanje načela pravne sigurnosti : paragrafi 241-246 (uključujući ulogu zastare u domaćim pravnim sistemima).</p> <p>- Član 8.: Razrješenje aplikantice s dužnosti i pravo na poštivanje privatnog života: paragrafi 377. i dalje, naročito paragrafi 403, 405-413, uključujući legitimni cilj kojem država teži u osiguravanju integriteta pravosudne funkcije i povjerenja javnosti u pravosudni sistem, te pitanje korupcije u pravosuđu. Primjenjivost člana 8. prema pristupu temeljenom na posljedicama (vidi Denisov v. Ukraine [Veliko vijeće]): paragrafi 359-364. Vidi također</p>

		<p>relevantne međunarodne materijale koji se odnose na pravosuđe i borbu protiv korupcije: paragrafi 201-229.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije (1.u pogledu navodnog nedostatka nezavisnosti i nepristrasnosti tijela za provjeru; 2. u pogledu navodne nepravichnosti postupka; 3. u pogledu navodnog nedostatka javne rasprave pred žalbenim vijećem; 4. u pogledu navodnog kršenja načela pravne sigurnosti).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
--	--	--

Sedmični pregled sudske prakse
15. - 19. februar 2021. godine⁶

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 2	<i>Hanan v. Germany</i> , br. 4871/16 16. februar 2021. Veliko vijeće	<p>Istraga o smrtnom slučaju koji se dogodio u oružanom sukobu van teritorije tužene države. Slučaj se odnosio na članove 1. i 2. EK, te postojanje „nadležnosti” tužene države.</p> <p>Proceduralna obaveza Njemačke da prema članu 2. EK istraži zračni napad izvršen tokom multinacionalne vojne operacije Vijeća sigurnosti UN –a, izvedene izvan teritorije država ugovornica Konvencije, kao i uticaj međunarodnog humanitarnog prava (MHP) na provođenje istrage.</p> <p>- Razvoj sudske prakse u vezi "nadležnosti" i obaveze da se prema članu 2. istraže smrtni slučajevi koji su se dogodili tokom aktivnih neprijateljstava u oružanom sukobu van teritorije tužene države. Vidi predmet <i>Güzelyurtlu and Others v. Cyprus and Turkey</i> [Veliko vijeće], paragrafi 188-190.</p> <p>- Pojašnjenje standarda provođenja takve istrage u situaciji kada se tužena država poziva na međunarodno humanitarno pravo kao <i>lex specialis</i> pred Sudom.</p> <p>- Član 2. (proceduralna obaveza): Situacija u kojoj je došlo do smrtne posljedice tokom aktivnih neprijateljstava u (vanteritorijalnom) oružanom sukobu.</p> <p>- Vidi također zahtjev prema članu 35. stav 1. (iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova) kada se aplikant žali na nedostatak efikasne krivične istrage prema proceduralnom djelu člana 2. ili 3. Konvencije: paragrafi 149. i dalje. Vidi također međunarodno pravo i praksu: paragrafi 76-90.</p> <p>Utvrđeno je da nije došlo do povrede proceduralnog aspekta člana 2. Konvencije.</p>
Član 6 stav 1	<i>Meng v. Germany</i> , br. 1128/17	<p>(Ne)pristrasnost sudije koji je ranije učestvovao u „vezanom“ krivičnom postupku. Partner aplikantice, a zatim i aplikantica, oglaseni su krivim za ubistvo supruga aplikantice.</p>

⁶ Informacije ne obavezuju Sud. Dodatne informacije o pojedinim predmetima možete preuzeti [OVDJE](#).

	<p>16. februar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Sudija M., koji je u ranijem postupku vođenom protiv aplikantice i partnera postupao kao sudija izvjestilac, takođe je bio predsjednik vijeća u kasnijem krivičnom suđenju aplikantici. Ranija presuda je sadržala opsežne činjenične i pravne zaključke u pogledu učešća aplikantice u ubistvu.</p> <p>Aplikantica se žalila da joj je sudio pristrasan sud zbog učešća sudije M.</p> <p>- Pregled sudske prakse prema članu 6. stav 1. u odnosu na izjave o krivici aplikantice sadržane u ranijoj presudi donesenoj protiv saizvršioca krivičnog djela: paragrafi 42-52.</p> <p>- Da li je učešće sudije M. u svojstvu izvjestioca u ranijem krivičnom postupku, u kojem je sud donio presudu koja sadrži brojne reference na aplikanticu (paragrafi 61-62), dovelo do objektivno opravdanog straha da sudija M. nije bio nepristrasan (objektivni test); i da li je viši sud otklonio ovaj nedostatak: paragrafi 55-64.</p> <p>- Vidi takođe materijal Vijeća Evrope o nezavisnosti i nepristrasnosti sudstva u Evropi, u skladu sa članom 6 Konvencije: vidjeti paragraf 43.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 10</p>	<p><i>Gawlik v. Liechtenstein</i>, br. 23922/19</p> <p>16. februar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Eutanazija. Ograničenje zaštite uzbunjivača na radnom mjestu.</p> <p>Aplikant, ljekar zaposlen u javnoj bolnici, sumnjao je da se u njegovoj bolnici provodila eutanazija. Podnio je krivičnu prijavu tužiocu koji je imao određenu dužnost čuvanja povjerljivih podataka.</p> <p>Nakon što su vanjski medicinski stručnjaci zaključili da nije bilo aktivne eutanazije, krivični postupak je obustavljen, a aplikant je, bez prethodnog obavještenja, otpušten sa svog radnog mjesta.</p> <p>Vrhovni sud i Ustavni sud su utvrdili da su sumnje u aktivnu eutanaziju koje je aplikant prijavio javnom tužilaštvu bile očigledno neosnovane.</p> <p>- Obim prava zaposlenika na slobodu izražavanja kada je u pitanju direktno otkrivanje sumnji i nepravilnosti vanjskim tijelima: vidi paragrafe 65-72.</p>

		<p>- Ograničenja zaštite uzbunjivača na radnom mjestu, kada kod vanjskog tijela izazivaju sumnju u postojanje ozbiljnog krivičnog djela, a da nisu na odgovarajući način provjerili da li su informacije tačne i pouzdane. Zaštita ugleda i prava drugih, uključujući poslovni ugled i interese Nacionalne bolnice. Primjena kriterijuma razvijenih u sudskoj praksi Suda od strane domaćih sudova: paragrafi 73-85.</p> <p>- Takođe pogledajte relevantne dokumente Savjeta Evrope o zaštiti uzbunjivača: paragrafi 39-42.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 6</p> <p>Član 8</p>	<p><i>Budak v. Turkey</i>, br. 69762/12</p> <p>16. februar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Zakonitost dokaza. Obaveza domaćih sudova da se osvrnu na navode o nezakonitosti.</p> <p>Aplikant se žalio na nepravičnost krivičnog postupka koji je vođen protiv njega iz razloga što se presuda oslanjala na navodno nezakonite dokaze, pribavljene tokom pretresa njegovog doma, koji prema članu 8. Evropske konvencije o ljudskim pravima nije izvršen "u skladu sa zakonom".</p> <p>- Član 8. Oslanjanje domaćih sudova na dokaze koji se prema domaćim zakonskim odredbama mogu smatrati „nezakonitim“.</p> <p>Neophodnost da domaći sudovi odgovore na tvrdnju aplikanta da su dokazi pribavljeni kršenjem domaćeg zakona ili Konvencije: vidjeti posebno paragrafe 78-90.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 8. te člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 35 stav 1 i 4</p>	<p><i>Samadov v. Armenia</i> (odluka), br. 36606/08</p> <p>18. februar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Povrat imovine nakon završetka oružanog sukoba.</p> <p>Predstavka se odnosila na nemogućnost aplikanta da se vrati u svoju bivšu kuću i posjed nakon što je bio primoran da pobjegne zbog oružanog sukoba.</p> <p>Član 35. stav 1: Primjena šestomjesečnog roka na prisilno raseljeno lice u kontinuiranoj situaciji složenog postkonfliktnog konteksta koji pogađa velike grupe osoba: vidjeti pregled sudske prakse: paragrafi 10-15.</p>

		<p>Dužnost aplikanta da podnese aplikaciju „bez nepotrebnog odlaganja“ i na taj način ispoštuje pravilo o šest mjeseci iz člana 35. stav 1. Konvencije.</p> <p>Aplikant podnio aplikaciju 6 godina nakon što je Armenija ratifikovala Konvenciju. Uporedi s odlukama iz predmeta <i>Chiragov and Others v. Armenia</i> [Veliko vijeće] i <i>Sargsyan v. Azerbaijan</i> [Veliko vijeće].</p> <p>Aplikacija proglašena nedopustivom.</p>
<p>Član 6 stav 1</p>	<p><i>Tikhonov and Khasis v. Russia</i>, br. 12074/12 i 16442/12</p> <p>16. februar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Učešće porote u donošenju odluke u krivičnom postupku.</p> <p>Aplikanti su osuđeni za ubistvo aktiviste za ljudska prava i novinara. Žalili su se da im nije sudio nepristrasan sud jer su, između ostalog, određeni porotnici, protivno propisima, konsultovali Internet u vezi sa pitanjima vezanim za suđenje.</p> <p>Da li su nacionalni sudovi pružili dovoljne mjere zaštite da isključe svaku legitimnu sumnju u nepristrasnost porote koja je aplikante oglasila krivima (vidi, na primjer, predmet <i>Remli v. France</i> i <i>Gregory v. the United Kingdom</i>): paragrafi 41-51. Pogledajte važnost uputstava koja treba dati poroti: paragrafi 48-49.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 6 stav 1</p>	<p><i>Stichting Landgoed Steenbergen and Others v. the Netherlands</i>, br. 19732/17</p> <p>16. februar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pristup sudu. Korištenje interneta za komuniciranje organa uprave sa građanima.</p> <p>Slučaj se ticao objavljivanja obavijesti o odluci o produženju radnog vremena motokros staze koja se nalazi u neposrednoj blizini prostorija i zemljišta aplikantata. Obavijest je objavljena isključivo elektronskim putem.</p> <p>Aplikanti nisu vidjeli obavještenje i uložili su žalbu na odluku nakon isteka roka. Žalba je odbačena kao neblagovremena.</p> <p>Prihvatljivost aplikacije: Aplikanti su tvrdili da su u pitanju njihova „građanska“ prava, jer je odluka narušila njihov kvalitet života, između ostalog i zbog nivoa buke: paragraf 30.</p> <p>Nova situacija: Sistemi u kojima se oglašavaju odluke upravnog organa, protiv kojih se može uložiti žalba, a posebno, može li objavljivanje na internetu biti dovoljno.</p>

		<p>Upotreba elektronskih sredstava za objavljivanje obavještenja, elektronska komunikacija između organa uprave i građana i uloga Interneta: vidjeti paragrafe 47-53.</p> <p>Utvrđeno da nije došlo do povrede člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 6 stav 1 i stav 3 (d)</p>	<p><i>Negulescu v. Romania</i>, br. 11230/12; <i>Buliga v. Romania</i>, br. 22003/12</p> <p>16. februar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>(Ne)pravičnost prekršajnog postupka.</p> <p>Krivični postupak protiv aplikanata je obustavljen. Iako je tužilaštvo smatralo da su aplikanti krivi, njihova djela nisu bila dovoljno ozbiljna da predstavljaju krivično djelo. Kao rezultat navedenog, umjesto vođenja krivičnog postupka izrečena im je prekršajna novčana kazna. Aplikanti su se žalili da je postupak bio nepravičan, jer su se sudovi oslonili na izjave svjedoka koje nisu mogli ispitati.</p> <p>- Prihvatljivost predstavke (<i>Engel</i>-ovi kriteriji): Stepenn ozbiljnosti djela nije odlučujući kriterij: vidjeti paragrafe 23-34 i posebno paragraf 28 (Negulescu).</p> <p>- Primjena svih garancija iz člana 6.: paragrafi 39-42 i 50-54 (Negulescu) i primjena standarda iz predmeta <i>Schatschaschwili v. Germany</i> [Veliko vijeće] na lakše prekršaje koji rezultiraju novčanim kaznama: paragrafi 42-46.</p> <p>Član 41.: Ponavljanje domaćeg postupka kao najprikladniji oblik pravnog lijeka s obzirom na prirodu prigovora aplikanata.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stav 1. i stav 3. (d) Konvencije.</p>
<p>Član 4</p> <p>Član 6 stav 1</p>	<p><i>V.C.L. and A.N. v. the United Kingdom</i>, br. 77587/12</p> <p>16. februar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Krivično gonjenje žrtava trgovine ljudima.</p> <p>Slučaj se odnosio na dva mladića iz Vijetnama koja su policajci otkrili da rade na farmama kanabisa dok su još bili maloljetni. Oni su uhapšeni i optuženi za krivična djela povezana s drogom, za koja su priznali krivicu. Nadležno tijelo ih je naknadno identifikovalo kao žrtve trgovine ljudima.</p> <p>Međutim, tužilaštvo je, preispitavši svoju odluku o krivičnom gonjenju, zaključilo da nisu žrtve trgovine ljudima, a Apelacioni sud je na osnovu činjenica i jednog i drugog predmeta utvrdio da je odluka o krivičnom gonjenju opravdana.</p>

		<p>Žalili su se prema članovima 4. i 6. na krivično gonjenje i osudu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Po prvi put, razrada pitanja o tome da li i u kojim okolnostima procesuiranje žrtve ili potencijalne žrtve trgovine ljudima pokreće pitanje pozitivnih obaveza država prema članu 4. Pozitivne obaveze država u ovom kontekstu. Za opšta načela vidi paragrafe 148-162. - Po prvi put, razrada pitanja o tome može li, u ovom kontekstu, kršenje pozitivne obaveze države prema članu 4. predstavljati uskraćivanje pravičnog suđenja u smislu člana 6. stav 1.: vidjeti paragraf 194 i dalje. <p>Pogledajte takođe da li je izjašnjavanje o krivici aplikanata predstavljalo „odricanje“ od njihovih prava prema članu 6. stav 1.: paragrafi 201-204 i ocjena ovog postupka u cjelini: paragrafi 205-209.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vidi takođe relevantne evropske i međunarodne materijale: paragrafi 94-107. <p>Utvrđena je povreda člana 4. i člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 8 u vezi sa članom 14</p>	<p><i>Budinova and Chaprazov v. Bulgaria</i>, br. 12567/13; <i>Behar and Gutman v. Bulgaria</i>, br. 29335/13 16. februar 2021. Odjel IV</p>	<p>Govor mržnje. Diskriminacija po osnovu etničkog porijekla. Ograničenja slobode izražavanja političara.</p> <p>Predmet se odnosio na odbacivanje tužbi protiv novinara, političara i člana parlamenta u vezi s objavljivanjem brojnih izjava protiv roma, antisemitskih izjava i izjava o poricanju holokausta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvoj principa koji je postavilo Veliko vijeće u predmetu <i>Aksu v. Turkey</i> [Vv] postavljanjem relevantnih faktora pomoću kojih se procjenjuje utiču li negativne javne izjave o društvenoj grupi na „privatni život“ pojedinog člana te grupe do tačke koja pokreće primjenu člana 8. u odnosu na njih. - Pregled sudske prakse o govoru mržnje i diskriminaciji. - Pozitivna obaveza vlasti da adekvatno odgovore na diskriminaciju zbog etničkog porijekla aplikanta i da se bore protiv rasne diskriminacije.

		<p>- Vidi i pozivanje na član 10., u svjetlu člana 17., i ograničenja slobode izražavanja političara.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 8. u vezi sa članom 14. Konvencije.</p>
<p>Član 5 stav 3</p> <p>Član 18 u vezi sa članom 5 stav 3</p>	<p><i>Azizov and Novruzlu v. Azerbaijan</i>, br. 65583/13</p> <p>18. februar 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pritvor opozicionih aktivista.</p> <p>Predstavke su se ticale zadržavanja opozicionih aktivista u istražnom pritvoru i njihovih pritužbi prema članu 5. stav 3.</p> <p>Sud je takođe pokrenuo pitanje primjene člana 18. po službenoj dužnosti, te je utvrdio da je produženi pritvor aplikanata imao za cilj da ih kazni ušutkujući ih, zbog njihovog aktivnog učešća u antivladinim demonstracijama, kršeći time član 18. u vezi sa članom 5. stav 3.</p> <p>- Primjena po prvi put člana 18. u vezi sa članom 5. stav 3., a ne sa članom 5. stav 1. kao u mnogim prethodnim sličnim slučajevima.</p> <p>- Ispitivanje po prvi put, od predmeta <i>Merabishvili v. Georgia</i> [Veliko vijeće], sa stanovišta moguće pluralnosti svrha tj. da li je zadržavanje aplikanata u pritvoru pored zakonom predviđene svrhe imala i drugu svrhu. Vidi paragrafe 67-80.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 5. stav 3., te člana 18. u vezi sa članom 5. stav 3. Konvencije.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
22.-26. februar 2021. godine⁷

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6. stav 1.	<p><i>Iancu v. Romania</i>, br. 62915/17</p> <p>23. februar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Potpisivanje presude. Pravo na pravično suđenje (krivičnopravni aspekt).</p> <p>Predsjednik sudskog vijeća Višeg kasacionog suda (u daljem tekstu: Viši sud) koji je odbacio žalbu aplikantice na osuđujuću presudu, penzionisan je neposredno nakon razmatranja slučaja.</p> <p>Kao rezultat toga, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksom Višeg suda, presudu Višeg suda su u ime predsjednika vijeća potpisali predsjednik Višeg suda i ostala četiri člana vijeća koja su učestvovala u postupku.</p> <p>- Nova situacija: administrativna formalnost potpisivanja presude (paragrafi 56-57), te obim i ograničenja "načela neposrednosti" prema članu 6. stav 1.: vidjeti pregled sudske prakse: paragrafi 42-45 i uporediti s prethodnim slučajevima: paragraf 58.</p> <p>- Vidi takođe uporedni materijal, paragrafi 24-27.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
Član 8.	<p><i>Vilela v. Portugal</i>, br. 63687/14</p> <p>23. februara 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Navodi o medicinskom nemaru tokom porođaja.</p> <p>Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života: Aplikaciju su podnijeli roditelji i njihov sin. Ticala se navoda o medicinskom nemaru tokom hospitalizacije majke prilikom rođenja sina, koji je rođen sa 100% invaliditetom.</p> <p>Njihov sin je umro nakon podnošenja aplikacije sudu.</p> <p>- Član 34: Da li roditelji imaju status „žrtve“ i njihov <i>locus standi</i> nakon sinove smrti: vidi paragrafe 57-63.</p> <p>- Pregled prema članu 8, navodnog medicinskog nemara tokom porođaja, te postupak protiv bolnice, uključujući i njegovu dužinu trajanja: paragrafi 80-89 i pozivanje na opšta načela iz člana</p>

⁷ Informacije ne obavezuju Sud. Dodatne informacije o pojedinim predmetima možete preuzeti [OVDJE](#).

		<p>2. u predmetu <i>Lopes de Sousa Fernandes v. Portugal</i> [Veliko vijeće] i <i>Fernandes de Oliveira v. Portugal</i> [Veliko vijeće].</p> <p>Utvrđeno je da roditelji aplikanta koji je preminuo, imaju pravo na nastavak postupka nakon njegove smrti, te ga mogu zamijeniti u pogledu zahtjeva za pravičnu naknadu (materijalna i nematerijalna šteta).</p> <p>Sud je utvrdio povredu proceduralnog aspekta člana 8. Konvencije zbog nedostatka brzog odgovora domaćih sudova, koji su sporo odlučivali po optužbama za medicinski nemar. S druge strane, utvrđeno je da nije došlo do povrede materijalnog aspekta člana 8. EKLP u odnosu na umrlog aplikanta.</p>
<p>Član 8.</p>	<p><i>De Carvalho Basso v. Portugal</i> br. 73053/14 i 33075/17</p> <p>25. februar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Kleveta.</p> <p>Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života. Aplikant nije uspio u postupku vezanim za klevetu. Podnio je krivičnu prijavu protiv dvojice sudija Apelacionog suda, tvrdeći da je obrazložena presuda sadržavala riječi koje predstavljaju ličnu uvredu.</p> <p>- Primjenjivost člana 8 na pritužbe aplikanta na obrazloženje u presudi i da li je osporeno sudske obrazloženje napad na njegovu reputaciju takvog stepena ozbiljnosti da bi se primijenio član 8.</p> <p>Vidi posebno sudske praksu o važnosti zaštite nezavisnosti sudstva, u situacijama kada sudije ispune obavezu da svoju odluku obrazlože, od stranaka koje se nisu složile sa izrečenom presudom. Vidi paragrafe 58-60.</p> <p>- Uporedite slučajeve u kojima se član 8. ranije primjenjivao na sudske izjave (paragraf 58).</p> <p>Aplikacija je proglašena nedopustivom.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
1. – 5. mart 2021. godine⁸

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 1 Protokola br. 16	<i>Request no. P16-</i> <i>2019-001</i> 14. decembar 2021. (objavljena 1. marta 2021.) Veliko vijeće	Zahtjev za savjetodavno mišljenje Suda. Prva odluka Vijeća od pet sudija Velikog vijeća da ne prihvati zahtjev za savjetodavno mišljenje prema Protokolu br. 16 u vezi s tumačenjem članova 2, 3 i 6 Konvencije. Zahtjev Vrhovnog suda Slovačke podnesen je u kontekstu krivičnog postupka pokrenutog protiv policajca i u osnovi se ticao pravičnosti suđenja okrivljenom s aspekta člana 6 stav 1. Konvencije. Pitanje da li postavljeni zahtjev ispunjava kriterijume navedene u članu 1. Protokola br. 16. Predmet i cilj postupka za davanje savjetodavnog mišljenja (paragrafi 11-18). Po mišljenju Suda, Vrhovni sud Slovačke je dao relevantne naznake o odgovoru na pitanje koje je sada podneseno Evropskom sudu za ljudska prava (paragrafi 19-24). Odbijen zahtjev za savjetodavno mišljenje.
Član 8	<i>Pavel Shishkov</i> <i>v. Russia,</i> br. 78754/13 2. mart 2021. Odjel III	Povjeravanje djeteta na skrb i staranje. Pravo na porodični život. Slučaj se odnosio na odluku nadležnih organa kojom je odbijen zahtjev aplikanta da mu povjere na brigu i skrb njegovu kćerku, rođenu u vanbračnoj zajednici, sa kojom nikada nije stalno živio. Njihove veze prekinute su u vrlo ranoj fazi života njegove kćerke, kada je bila još beba. Majci je oduzeto roditeljsko pravo, a djevojčica je smještena u hraniteljsku porodicu bez znanja odnosno pristanka podnosioca predstavke. - Vidjeti podatke o neaktivnosti samog podnosioca predstavke koja je dovela do prekida veza između njega i njegove kćerke i koja je dovela do situacije koju je nastojao riješiti u predmetnom postupku (paragraf 91).

⁸ Informacije ne obavezuju sud. Dodatne informacije o određenim predmetima možete preuzeti [OVDJE](#).

		<p>- Možda neće biti moguće da se veze između roditelja i djeteta, koji neko vrijeme nije živio s tim roditeljem, uspostave odmah. Potrebno izvršiti pripremne mjere (paragraf 94).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 3</p> <p>Član 5</p>	<p><i>R.R. and Others v. Hungary</i>, br. 36037/17</p> <p>2. mart 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Zadržavanje lica u tranzitnoj zoni na granici. De facto pritvor.</p> <p>Slučaj se ticao zadržavanja podnosilaca predstavke u tranzitnoj zoni (Roszke) na granici između Mađarske i Srbije u period od aprila do avgusta 2017. godine. Podnosioci predstavke su jedan Iranac, te četiri državljanina Afganistana. Radi se o peteročlanoj porodici, uključujući maloljetnu djecu i tada trudnu ženu.</p> <p>- Član 5: Prihvatljivost: Da li je zadržavanje podnosilaca predstavke u tranzitnoj zoni predstavljalo faktičko lišavanje slobode (vidi relevantne faktore u paragrafima 75-83): uporedite sa predmetom <i>Ilias and Ahmed v. Hungary</i> [Veliko vijeće] i pogledajte referencu na njihove uslove života za koje je utvrđeno da krše član 3.</p> <p>- Član 5. stav 1 i 4: Poteškoće sa kojima se države članice mogu suočiti u periodima masovnih dolazaka azilanata na njihove granice, nepostojanje strogo definisane zakonske osnove za zadržavanje podnosilaca predstavke u ovom predmetu i nedostatak bilo kojeg postupka na domaćem nivou u kojem bi se mogla osporiti zakonitost njihovog <i>de facto</i> pritvora (paragrafi 87-99).</p> <p>- Član 3: Dostatna količina hrane za oca i obaveza države u pogledu obezbjeđenja životnih uslova za ranjive kategorije, u ovom slučaju trudnicu i maloljetnu djecu (paragrafi 48-65 uključujući prag ozbiljnosti potreban za razmatranje aplikaciju u svjetlu člana 3. Konvencije. Uporedite sa predmetom <i>Ilias and Ahmed v. Hungary</i> [Veliko vijeće] u vezi životnih uslova u kojima se nalaze odrasli tražioci azila u istoj tranzitnoj zoni tokom dvadeset tri dana.</p> <p>- Vidi takođe relevantne međunarodne i evropske materijale: paragrafi 26-29.</p> <p>Utvrđena povreda člana 3., te člana 5. stav 1 Konvencije.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
29. mart – 1. april 2021. godine⁹

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 5	<p><i>Fenech v. Malta</i> (odluka) br. 19090/20</p> <p>23. mart 2021. (objavljena 30. marta 2021.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>COVID-19. Uticaj hitnih mjera uvedenih na nacionalnom nivou u vezi pandemije Covid-19 na pritvor aplikanta.</p> <p>Krivični postupak pokrenut protiv aplikanta je prekinut zbog hitnih mjera. Zbog navedenog je aplikant podnio zahtjev da mu se umjesto pritvora odredi jemstvo, pozivajući se na nezakonitost pritvora. Tvrdio je da je odluka o obustavi svih krivičnih postupaka do neodređenog datuma bila neodređena obustava, što znači da mu se ne može suditi u razumnom roku.</p> <p>Ustavni sud je zaključio da su mjere poduzete u izuzetnim okolnostima na osnovu naučnih saznanja dostupnih u to vrijeme, a ne proizvoljne kako to tvrdi aplikant, te da su bile privremene i ograničene prirode (3 mjeseca).</p> <p>- Član 5. stav 1 tačka (c), te član 5. stavovi 3 i 4: Dužnost pažljivog postupanja povodom privremene obustave krivičnog postupka zbog izuzetnih okolnosti vezanih za globalnu pandemiju, koja je, prema Ustavnom sudu, predstavljala opravdanu zakonitu mjeru u interesu javnog zdravlja, te samog podnosioca predstavke: vidjeti posebno paragrafi 88, 95-96.</p> <p>- Član 6: Uticaj hitnih mjera na pravo pristupa sudu i suđenju u razumnom roku: vidjeti paragraf 113.</p> <p>Pogledajte i relevantne međunarodne materijale koji se odnose na Covid-19: paragrafi 60-65.</p> <p>Nedopuštena aplikacija (djelimično): vidjeti paragrafe 67 i 68.</p>
Član 8	<p><i>A.I. v. Italy</i>, br. 70896/17</p>	<p>Pravo kontakta roditelja sa djecom. Pravo na porodični život. Podnositeljica predstavke, nigerijskog porijekla i žrtva trgovine ljudima, žalila se na nemogućnost da ostvari svoje pravo na kontakt sa dvoje djece, zbog zabrane koju je izrekao sud za maloljetnike</p>

⁹ Informacije ne obavezuju Sud. Dodatne informacije o pojedinim predmetima možete preuzeti [OVDJE](#).

	<p>1. april 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>u svojoj odluci kojom ih je proglasio podobnim za usvojenje, iako je postupak o statusu usvojenja djece u toku više od tri godine.</p> <p>- Pitanje prava na kontakt između roditelja i djeteta tokom postupka usvojenja. Neophodnost da domaći sudovi izvrše procjenu ranjivosti podnositeljice predstavke prilikom procjene njenih roditeljskih sposobnosti i njenog zahtjeva za održavanje kontakta sa decom: paragrafi 102-103. Nije uzeto u obzir nigerijsko porijeklo podnositeljice predstavke ili drugačiji model privrženosti roditelj-dijete koji se mogao naći u afričkoj kulturi, iako je ovaj faktor istaknut u nalazu i mišljenju vještaka: paragraf 104.</p> <p>Pogledajte i referencu na <i>Konvenciju Vijeća Evrope o borbi protiv trgovine ljudima</i> koja se odnosi na osobe u ugroženom položaju, i druge međunarodne materijale.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 3 Protokola br. 1</p>	<p><i>Repetto Visentini v. Italy</i> (odluka), br. 42081/10</p> <p>9. mart 2021. (objavljena 1. april 2021.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pasivno izborno pravo. Razrješenje sa izborne funkcije.</p> <p>Podnositeljica predstavke je razriješena dužnosti vijećnika autonomne pokrajine. Ovo je učinjeno nakon okončanja sudskog postupka u kojem je osporen način njenog izbora na navedenu funkciju prema relevantnom regionalnom zakonodavstvu, jer je u momentu kada je njena kandidatura prihvaćena, bila članica upravnog odbora dioničkog društva u kojem je pokrajina bila većinski dioničar.</p> <p>Podnositeljica predstavke se žalila da su povrijeđena njena pasivna izborna prava, te da je Kasacioni sud tumačio regionalni zakon „na nezakonito ekstenzivan i kreativan način“.</p> <p>- Primjenjivost Konvencije na regionalne i pokrajinske skupštine: vidjeti paragrafe 19-24.</p> <p>- Nekoliko predmeta koji ispituju navodnu povredu „pasivnog“ aspekta prava pojedinca prema članu 3 Protokola br. 1.; države ugovornice uživaju veliku slobodu da u svom ustavnom poretku utvrde kriterijume podobnosti za izborne funkcije: vidi paragrafe 25-35.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>

<p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p><i>Saraç and Others v. Turkey</i>, br. 23189/09</p> <p>30. mart 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pravo na imovinu. Iznos naknade zbog štete nastale na imovini aplikanata.</p> <p>Podnosiocima predstavke je dosuđena naknada za štetu koju je njihovoj zgradi nanijela privatna kompanija koja je na osnovu ugovora sa nadležnim upravnim organom bila zadužena za rušenje zgrada koje su oštećene u zemljotresu i koje su zbog toga bile opasne.</p> <p>Žalili su se da je domaći sud primijenio diskreciono pravo i dosuđeni iznos smanjio za 25%.</p> <p>- Pogledajte pozitivne obaveze države i kompatibilnost obrazloženja domaćeg suda sa Konvencijom u takvim situacijama: paragrafi 70-91.</p> <p>Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 6</p>	<p><i>Oorzhak v. Russia</i>, br. 4830/18</p> <p>30. mart 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pretjerani formalizam u razmatranju žalbe. Pravo na pravično suđenje (građanskopravni aspekt).</p> <p>Predmet se ticao pristupa podnosioca predstavke kasacionom sudu. Tvrdio je da su razlozi zbog kojih kasacioni sud nije prihvatio njegovu žalbu bez razmatranja bili pretjerano formalistički.</p> <p>- Vidjeti naročito relevantnu sudsku praksu o prekomjernom formalizmu, a ovdje, posebno, povredu zasnovanu na odsustvu neophodnog pravnog cilja prema Konvenciji: paragrafi 20-22.</p> <p>Utvrđena povreda 6. stav 1 Konvencije.</p>
<p>Član 1</p>	<p><i>Brandão Freitas Lobato v. Portugal</i> (odluka), br. 14296/14</p> <p>11. mart 2021. (objavljena 1. april 2021.)</p> <p>Odjel III</p>	<p>Obaveza poštovanja ljudskih prava.</p> <p>Odgovornost država za djela njenih sudija upućenih u inostranstvo koji su u krivičnom postupku osudili podnosioca predstavke u toj drugoj državi.</p> <p>- Vidite argument podnosioca predstavke da su, obavljajući dužnosti međunarodnih sudija u inostranstvu, portugalske sudije djelovale kao agenti portugalske države i da su njihove radnje stoga bile u nadležnosti Portugala. Vidi paragrafe 88-104.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>

<p>Član 5</p>	<p><i>D.C. v. Belgium</i>, br. 82087/17</p> <p>30. mart 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Zadržavanje lica u psihijatrijskoj ustanovi u fazi istrage radi psihijatrijske procjene.</p> <p>Predmet se odnosio na navodne nedostatke u krivičnom postupku u kojem je podnosiocu predstavke, u fazi istrage, određena mjera obaveznog zadržavanja u psihijatrijskoj ustanovi.</p> <p>- Član 5. stav 1: Posebno vidjeti značaj odbijanja podnosioca predstavke da postupi u skladu sa nalogom za psihijatrijsku procjenu: videti paragrafe 98-109.</p> <p>- Član 5. stav 4: Podnosilac predstavke se posebno žalio da neka ročišta nisu održana javno (već uz isključenje javnosti): vidi predmet <i>Reinprecht v. Austria</i>, a posebno paragrafe 132 i 135.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 5. stav 1 i 4 Konvencije.</p>
<p>Član 2</p>	<p><i>Ribcheva and Others v. Bulgaria</i>, br. 37801/16 i 2 druga</p> <p>30. mart 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Planiranje i provođenje policijskih akcija. Smrt pripadnika policijskih snaga. Efikasnost istrage.</p> <p>Pravo na život. Podnosioci predstavke su članovi porodice pripadnika antiterorističkog odreda, kojeg je tokom operacije ubila osoba, koja se smatra nestabilnom, naoružanom i opasnom, a koju je odred nastojao uhapsiti. Ubica je osuđen na doživotnu kaznu zatvora i naređeno mu je da podnosiocima predstavke plati odštetu.</p> <p>Podnosioci predstavke su takođe pozvale vlasti da istraže jesu li zvaničnici doprinijeli smrti njihovog srodnika pogrešnim naredbama i planiranjem operacije. Međutim, nadležni organi su odbili pokrenuti zasebnu krivičnu istragu, a stvar je na kraju ispitana u dvije interne istrage.</p> <p>- Rizik po život državnih službenika za provođenje zakona pri izvođenju takvih operacija. Sudska praksa, po prvi put, o obimu i sadržaju materijalnih (preventivnih) i proceduralnih obaveza države kada službenik za provođenje zakona bude ubijen tokom planirane operacije od strane lica prema kome je takva operacija bila organizovana.</p> <p>- Vidi paragrafe 156-180, u vezi materijalne obaveze države prema članu 2., posebno, u pogledu primjene načela iz predmeta <i>Osman v. the United Kingdom</i> [Veliko vijeće] (poduzimanje preventivnih operativnih mjera radi zaštite pojedinca čiji je život u opasnosti zbog krivičnih djela drugog pojedinca); procesna obaveza države prema članu 2. da sprovede efikasnu istragu (paragrafi 144-151).</p>

		<p>- Vidi također o dodjeli opreme i vatrenog oružja policiji, paragraf 172, i koja će se oprema koristiti u određenoj operaciji: paragraf 173, i oprez koji Sud treba primijeniti: vidi paragraf 179.</p> <p>Utvrđena povreda člana 2. Konvencije.</p>
Član 8	<p><i>M.C. v. the United Kingdom</i>, br. 51220/13</p> <p>30. mart 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Zaštita ličnih podataka. Podaci iz kaznene evidencije.</p> <p>Pravo na privatni život.</p> <p>Predstavka se ticala davanja aplikantovih podataka iz kaznene evidencije i izmijenjenog režima za davanje ovih podataka koji je stupio na snagu nakon presude ovog suda u predmetu <i>M.M. v. the United Kingdom</i>.</p> <p>- Zaštita ličnih podataka i procjena proporcionalnosti kada je riječ o novom režimu za davanje podataka iz kaznene evidencije od strane Vrhovnog suda. Pozivanje na presudu Evropskog suda za ljudska prava u predmetu <i>Animal Defenders International v. the United Kingdom</i> [Veliko vijeće], i polje slobodne procjene države: paragrafi 49- 57. Vidi i predmet <i>D.S. v. the United Kingdom</i>.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
Član 10	<p><i>Sedletska v. Ukraine</i>, br. 42634/18</p> <p>1. april 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Zaštita prava i izvora istraživačkog novinara.</p> <p>Slučaj se ticao naredbe kojom se istražnom organu dozvoljava pristup mobilnim telefonskim komunikacijskim podacima podnositeljke predstavke, u okviru istrage u krivičnom predmetu, u kojem je tretirana kao svjedok. Pozvala se na zaštitu novinarskih izvora.</p> <p>- Pitanje zaštite prava i izvora istraživačkog novinara (paragrafi 54-55, 62-63) čiji je fokus rada bio na istraživanju korupcije visokog profila (paragrafi 59- 73).</p> <p>Ovlašćenje domaćih sudova za pristup podacima opravdava se postojanjem „bitnih zahtjeva u javnom interesu“.</p> <p>- U tom kontekstu vidi i primjenu pravila 39. Sudskog poslovnika.</p> <p>Utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>

<p>Član 5</p> <p>Član 34</p>	<p><i>Shipovikj v. North Macedonia</i> (odluka), br. 77805/14 i 77807/14</p> <p>9. mart 2021. (objavljena 1. aprila 2021.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pritvor. Gubitak statusa žrtve.</p> <p>Domaći sudovi, u dvije instance, dosudili su podnosiocima predstavke naknadu štete zbog vremena provedenog u nepravedno određenom pritvoru.</p> <p>- Pogledati na koji je način Sud preispitao formulacije korištene u odlukama domaćih sudova. Priznanje povrede se mora sagledati u kontekstu i zajedno sa argumentima koje su domaći sudovi iznijeli u vezi obima naknade koja je dosuđena podnosiocima predstavke: vidjeti naročito paragrafe 50 i 51.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
5. – 9. april 2021. godine¹⁰

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 8</p> <p>Član 9</p>	<p><i>Vavrička and Others v. the Czech Republic</i>, br. 47621/13</p> <p>8. april 2021.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Obavezna vakcinacija djece primarno sa aspekta prava na privatni život.</p> <p>Slučaj se odnosio na zakonsku obavezu vakcinisanja djece protiv bolesti dobro poznatih medicinskoj nauci i posljedice koje su za aplikante nastupile zbog nepoštivanja ove obaveze. Prvu predstavku podnio je roditelj u svoje ime, žaleći se na činjenicu da je kažnjen zbog propusta da njegova djeca školskog uzrasta budu propisno vakcinisana. Ostale predstavke roditelji su podnijeli u ime svoje maloljetne djece nakon što im je odbijen zahtjev da ih upišu u predškolske ustanove ili jaslice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prvi put se Sud detaljno bavio obaveznom vakcinacijom djece i posljedicama nepoštivanja takve obaveze sa stanovišta prava na poštivanje privatnog života. - Pojašnjenje polja slobodne procjene koja se daje državama u ovom specifičnom kontekstu i faktora koje treba uzeti u obzir pri procjeni proporcionalnosti mjera koje se osporavaju. Važnost vakcinacije u djetinjstvu kao “ključne mjere politike javnog zdravstva” povezane sa principom socijalne solidarnosti i najboljim interesima djece. - Primjenjivost člana 8: paragraf 261. Postojanje „mješanja“ države, a posebno „neophodnost ovakvog mješanja u demokratskom društvu“ prema Konvenciji i polje slobodne procjene država u ovom kontekstu: vidjeti paragrafe 263-311. - Vidi takođe komparativni materijal: paragrafi 94-128; Međunarodno pravo i pravo EU: paragrafi 129-151, stručni materijal: paragrafi 152-157 i podnesci trećih strana: paragrafi 210-257 (prema članu 8), paragrafi 325-329 (prema članu 9), te paragrafi 342-344 (prema članu 2 Protokola br. 1). - Član 9: Sloboda misli i savjesti. Pitanje primjenjivosti: vidjeti paragrafe 330-337. - Nema potrebe posebno ispitivati slučaj prema članu 2 Protokola br. 1 uz Konvenciju. <p>Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>

¹⁰ Informacije ne obavezuju Sud. Dodatne informacije o pojedinim predmetima možete preuzeti [OVDJE](#).

<p>Član 8</p>	<p><i>Liebscher v. Austria</i>, br. 5434/17</p> <p>6. april 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Zaštita ličnih podataka. Upis prava vlasništva u zemljišnoj knjizi uvjetovan podnošenjem rješenja o razvodu braka sa svim ličnim podacima.</p> <p>Pravo na privatni život. Podnosilac predstavke je tvrdio da zakonska obaveza da se, nakon razvoda braka, unese u javno dostupnu zemljišnu knjigu cjelokupno rješenje o razvodu braka sa svim ličnim podacima (za razliku od njegovog izvoda) kako bi se dio imovine prenio na njegovu bivšu suprugu, predstavlja kršenje njegovog prava na zaštitu ličnih podataka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Status žrtve podnosioca predstavke (član 34.) jer je njegov zahtjev za upis prava vlasništva odbio zemljišnoknjižni sud zbog njegovog odbijanja da podnese potpuno rješenje o razvodu braka i da se na taj način odrekne svog prava da sam donosi odluke u pogledu svojih ličnih podataka: paragraf 29. - Primjenjivost na dokumente koji sadrže podatke o finansijama, prihodima i imovini neke osobe, kao i podatke o starateljstvu i mjestu stanovanja djece, a koji se čuvaju u službenom registru dostupnom javnosti: paragraf 31. Vidjeti predmet <i>Satakunnan Markkinapörssi Oy and Satamedia Oy v. Finland</i> [Veliko vijeće]. - Zaštita ličnih/porodičnih podataka: Propust domaćih sudova da u dovoljnoj mjeri procjene mogućnosti za tumačenje važećih zakonskih odredbi u skladu sa Konvencijom: paragrafi 66-68. <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 10</p>	<p><i>Handzhiyski v. Bulgaria</i>, br. 10783/14</p> <p>6. april 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Sloboda izražavanja.</p> <p>Podnosilac predstavke je bio lokalni opozicioni političar. Žalio se na osuđujuću presudu zbog manjeg huliganstva jer je, za Božić stavio kapu Djeda Mraza i crvenu torbu na spomenik političke ličnosti s početka dvadesetog vijeka.</p> <p>On je ovim simboličkim činom htio da javno ismije spomenik osnivača političke stranke koja je pružala glavnu parlamentarnu podršku trenutnoj vladi, te da pozove pomenutu vladu da podnese ostavku. On je djelovao u vrijeme kada su širom zemlje u dužem vremenskom periodu bili organizovani protesti protiv te vlade.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Član 35, stav 3 tačka b): Prigovor da ne postoje značajne posljedice prema članu 10: vidjeti posebno paragraf 36, uključujući pozivanje na medijsko izvještavanje i javnu raspravu u zemlji.

		<ul style="list-style-type: none">- Prihvatljivost aplikacije: Oblici izražavanja zaštićeni članom 10. Sproni čin aplikanta sagledan u kontekstu svakodnevnih manifestacija i protesta protiv vlade: paragraf 45. - Upotreba javnog spomenika koji predstavlja dio društvene kulturne baštine kao simbol tokom političkog protesta; akt podnosioca predstavke koji ima elemente satiričnog izraza (paragraf 51) treba ispitati s posebnom pažnjom. - Pitanja od opšte važnosti: da li se politički protest izveden na navedeni način - oskrvnjenje javnog spomenika bez oštećenja - može predstavljati legitimno ostvarivanje prava na slobodu izražavanja i pod kojim uslovima se sankcije izrečene kao odgovor na takve činove mogu smatrati „neophodnim u demokratskom društvu“: vidi paragrafe 48-59 i posebno faktore navedene u paragrafu 55. Kada miješanje u pravo na slobodu izražavanja poprima oblik „sankcije“, to neizbježno zahtjeva da se izvrši detaljna procjena konkretnog ponašanja. Miješanje se obično ne može opravdati samo zato što je predmetno izražavanje obuhvaćeno generalno formulisanim pravnim pravilom: vidjeti paragraf 52 <i>in fine</i>. <p>Utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>
--	--	--

Sedmični pregled sudske prakse
12. – 16. april 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8	<p><i>Mik and Jovanović v. Serbia</i> (odluka), br. 9291/14 i 63798/14</p> <p>23. mart 2021. (objavljena 15. aprila 2021.)</p> <p>Odjel II</p> <p>Prevod odluke možete preuzeti OVDJE.</p>	<p>Slučaj “nestalih beba” u Srbiji.</p> <p>Slučaj se odnosio na nova zakonska rješenja o pitanju "nestalih beba" tj. beba za koje se sumnja da su nestala iz porodilišta u Srbiji, nakon vodeće presude Suda u predmetu <i>Zorica Jovanović v. Serbia</i> (prevod presude dostupan OVDJE). Kontinuirani problem nedostavljanja informacija o sudbini novorođenčadi rođenih u bolničkoj njezi.</p> <p>Prema članu 46. Konvencije, Sud je smatrao da bi tužena država, u roku od jedne godine trebala poduzeti sve odgovarajuće mjere, kako bi osigurala uspostavljanje mehanizma čiji je cilj pružanje individualne naknade svim roditeljima koji su se našli u situaciji koja je ista, ili dovoljno slična, slučaju podnosioca predstavke.</p> <p>- Ispitivanje Zakona koji predviđa i sudske i vansudske postupke za situacije u kojoj se nalazi podnositelj predstavke i drugi. Vidi paragrafe 47-52 (uključujući DNK bazu podataka i obuku sudija, policajaca, roditelja itd.). Aplikacija izbrisana sa liste predmeta u skladu sa članom 37. stav 1. Konvencije.</p> <p>Aplikacija je proglašena neprihvatljivom.</p>
Član 3 Član 8	<p><i>E.G. v. the Republic of Moldova</i>, br. 37882/13</p> <p>13. april 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Izvršenje krivične presude. Amnestija lica osuđenog za silovanje.</p> <p>Procesne obaveze države. Predmet se odnosio na seksualni napad na podnositeljicu predstavke, a posebno na neizvršenje kazne izrečene za silovanje jednom od tri napadača.</p> <p>Dotični prestupnik je dobio amnestiju dok su ga vlasti još uvijek tražile, a on nikada nije odslužio kaznu. Odluka o amnestiji naknadno je poništena. Međutim, period od oko jedne godine tokom kojeg je imao koristi od amnestije omogućio mu je da napusti Moldaviju.</p> <p>- Problem vezan za propuštanje vlasti da izvrše kaznu seksualnom prestupniku nakon odobravanja i naknadnog poništavanja amnestije.</p>

		<p>- Pojašnjenje sudske prakse Suda u vezi: (i) poštivanja šestomjesečnog roka iz člana 35. stav 1. Konvencije u kontekstu ove kontinuirane situacije (vidi paragrafe 30-35, i predmet <i>Mocanu and Others v. Romania</i> [Veliko vijeće]); (ii) donošenje odluke o amnestiji u kontekstu ove vrste nasilja (vidi paragrafe 43-45); i (iii) procesna obaveza države da osigura izvršenje krivične presude u ovom kontekstu (vidi paragraf 4 koji potiče iz sudske prakse Suda u vezi člana 2 Konvencije.</p> <p>Utvrđena povreda člana 3. i 8. Konvencije.</p>
<p>Član 2</p>	<p><i>Scripnic v. the Republic of Moldova</i>, br. 63789/13</p> <p>13. april 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Ocjena iznosa naknade nematerijalne štete.</p> <p>Podnositeljica predstavke je rodila djevojčicu koja je umrla dan nakon porođaja. Krivični postupak pokrenut protiv ljekara obustavljen je zbog nastupanja zastare.</p> <p>U građanskoj parnici za naknadu štete protiv dotičnog doktora i bolnice, paru je dosuđeno približno 3.700 EUR na ime nematerijalne štete i za troškove i izdatke, dok im je u žalbenom postupku, pored navedenog, dosuđen i iznos koji odgovara troškovima sahrane djeteta.</p> <p>Podnosioci predstavke žalili su se da je iznos dosuđene naknade zbog smrti njihove kćerke bio nedovoljan, tvrdeći da je smrt djeteta posljedica liječničkog nemara.</p> <p>- Vidi predmet <i>Lopes de Sousa Fernandes v. Portugal</i> [Veliko vijeće]. Podnosioci predstavke su inicirali i krivični i parnični postupak. Pitanje iscrpljivanja domaćih pravnih lijekova (paragrafi 31-39).</p> <p>- Obim procesne obaveze države prema članu 2: Ispitivanje iznosa koji je u parničnom postupku dosuđen na ime naknade za nematerijalnu štetu, u kontekstu ocjene da li je tužena država ispunila svoje procesne obaveze iz člana 2: vidjeti paragrafe 43-48.</p> <p>Utvrđena povreda procesnog aspekta člana 2.</p>
<p>Član 6 stav 2</p>	<p><i>Istrate v. Romania</i>, br. 44546/13</p> <p>13. april 2021.</p>	<p>Pretpostavka nevinosti.</p> <p>Podnositelj predstavke je bio policajac. Otpušten je s posla zbog nedoličnog ponašanja nakon krivične istrage koja je protiv njega vođena zbog vožnje u pijanom stanju, a otkaz podnosioca predstavke je ostao na snazi, čak i nakon odluke suda o obustavi postupka zbog nedostatka jednog od elemenata krivičnog djela.</p>

	<p>Odjel IV</p>	<p>Podnositelj predstavke se žalio da je disciplinska sankcija protiv njega ostala na snazi, bez obzira na ishod krivičnog postupka koji je protiv njega vođen.</p> <p>- Primjenjivost člana 6 stav 2 i ocjena disciplinskog postupka, uključujući razloge koji su u obrazloženju donesene odluke navedeni u pogledu disciplinskog prekršaja i izrečene sankcije: vidjeti paragrafe 55-76 i posebno paragrafe 74-75.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. st. 2 Konvencije.</p>
<p>Član 3</p>	<p><i>K.I. v. France</i>, br. 5560/19</p> <p>15. april 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Protjerivanje stranca/Obaveza da se potpuno i ex nunc procjene rizici protjerivanja.</p> <p>Podnosiocu predstavke, državljaninu Rusije čečenskog porijekla, priznat je izbjeglički status u Francuskoj. Zbog osuđujuće presude za krivično djelo terorizma, njegov izbjeglički status je prekinut primjenom domaćeg zakona donesenog transponovanjem člana 14 (4) Direktive 2011/95/EU ("Direktiva o kvalifikacijama"). Njegovo protjerivanje iz zemlje predloženo je zbog prijetnje koju je aplikant predstavljao za javnu sigurnost.</p> <p>- Na koji su način vlasti Francuske procijenili razike s kojima bi se podnositelj predstavke, prema njegovim tvrdnjama, suočio u Ruskoj Federaciji, prilikom donošenja odluke o njegovom protjerivanju, te u postupku preispitivanja takve odluke.</p> <p>- Vidjeti naročito: (i) potvrdu da apsolutna zaštita prema članu 3. zahtijeva, unatoč promijenjenom statusu izbjeglice i potrebu države koja donosi odluku o protjerivanju da upravlja sigurnosnim rizicima povezanim s osuđenim teroristima, potpuno i <i>ex nunc</i> procjenu stvarnog rizika da li će protjerani u državi prijema biti izložen postupanju suprotnom članu 3.; (ii) interakciju između člana 3. Konvencije, prava EU i Ženevske konvencije iz 1951. godine; i (iii) pojašnjenje učinka relevantne presude CJEU -a od 14. maja 2019. godine.</p> <p>- Vidi također sažetak općih načela: paragrafi 118-125, uključujući zaštitu od terorizma (paragrafi 118-119) i pravilo 39 Poslovnika Suda (paragrafi 115-116), te njihovu primjenu u posebnom kontekstu ovog predmeta: paragrafi 126-146, a posebno paragrafe 144-145; i relevantni evropski i međunarodni materijali: paragrafi 71-91.</p> <p>Utvrđena povreda procesnog aspekta člana 3. Konvencije.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
19. – 23. april 2021. godine¹¹

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8	<p><i>F.O. v. Croatia</i>, br. 29555/13</p> <p>22. april 2021.</p> <p>Odjel I</p> <p>Prevod presude možete preuzeti na web stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske, v. OVDJE.</p>	<p>Uznemiravanje/zastrašivanje učenika od strane nastavnika. Pravo na privatni život.</p> <p>Nastavnik je u tri navrata verbalno zlostavljao podnosioca predstavke, učenika javne srednje škole. Uvrede su izrečene u učionici pred drugim učenicima. Podnosilac predstavke je kasnije bio na psihološkoj terapiji. On se žalio na propust domaćih vlasti da efikasno odgovore na njegove pritužbe za uznemiravanje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvoj sudske prakse koja se odnosi na primjenjivost člana 8. u pogledu mjera preduzetih u oblasti obrazovanja i pojašnjenje prirode obaveza države u ovom kontekstu. - Prihvatljivost aplikacije: Vidjeti paragraf 53 u vezi sa ispitivanjem slučaja prema članu 8, a ne članu 3. Poštivanje privatnog života maloljetnika u kontekstu obrazovanja: vidjeti paragrafe 57-61 i posebno paragrafe 58 i 59 o evoluciji stavova društva i pravnih standarda koji se odnose na primjenu disciplinskih mjera prema djeci od ranije presude Suda iz 1993. godine. - Vidi i primjenu kriterijuma bez značajnih posljedica u ovom kontekstu, paragraf 69. - Primarna dužnost obrazovnih institucija da štite učenike od bilo kakvog oblika nasilja dok su pod nadzorom vlasti, te kasnije obaveze država: vidjeti paragrafe 82-90, a posebno paragrafe 87-89. Zahtjevi koji se traže od država u pogledu odgovora domaćih vlasti na optužbe za uznemiravanje/zastrašivanje učenika od strane nastavnika: paragrafi 91-103. Vidi takođe međunarodno pravo i materijale: paragrafi 39-51. <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
Član 6	<p><i>Zustović v. Croatia</i>, br. 27903/15</p>	<p>Pravo na pristup sudu u kontekstu troškova postupka.</p> <p>Pravo na pravično suđenje (građanskopravni aspekt). Predmet se odnosio na upravni postupak i upravni spor u vezi aplikanticine invalidske penzije.</p>

¹¹ Informacije ne obavezuju Sud. Dodatne informacije o pojedinim predmetima možete preuzete [OVDJE](#).

	<p>22. april 2021.</p> <p>Odjel I</p> <p>Analizu presude možete preuzeti na web stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske, v. OVDJE.</p>	<p>U kojem je nadležni upravni sud, odlučujući u meritumu u njenu korist, odbio njen zahtjev za naknadu troškova na osnovu odredbe Zakona o upravnim sporovima, koji je tada predviđao da svaka stranka u upravnom sporu mora snositi svoje troškove. Tu je odredbu kasnije Ustavni sud poništio kao nespojivu s Ustavom.</p> <p>- Pristup sudu i troškovi postupka/sudske takse: Pogledajte pregled sudske prakse: paragrafi 98-101; kao i pozivanje na član 41. Konvencije: paragraf 109.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. stav 1 Konvencije.</p>
<p>Član 2</p> <p>Član 8</p>	<p>Parfitt v. the United Kingdom (odluka), br. 18533/12</p> <p>20. april 2021. (objavljena 21. april 2021.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Povlačenje terapije za održavanje osobe na životu.</p> <p>Slučaj se odnosio na povlačenje terapije za održavanje na životu petogodišnjeg djeteta koje se nalazilo u trajnom vegetativnom stanju. Aplikantica, majka djeteta, se žalila da bi povlačenjem terapije bila povrijeđena prava njene kćeri (član 2) i da domaći sudovi nemaju dovoljno obzira prema porodičnom životu majke i djeteta (član 8).</p> <p>Evropski sud za ljudska prava je izdao privremenu mjeru prema pravilu 39. Sudskog poslovnika kojom se odlaže prekid liječenja za održavanje života.</p> <p>Član 2: vidi paragrafe 36-45 (predmet Lambert and Others v. France [Veliko vijeće] i odluku Gard and Others v. the United Kingdom).</p> <p>Član 8: vidi posebno paragraf 51, obrazloženje koje se odnosi na odluku domaćeg suda da će primijeniti test „najboljeg interesa djeteta“ u slučaju kao što je ovaj (s pozivom na predmet Vavrička and Others v. the Czech Republic [Veliko vijeće], paragrafi 286-288, i uporediti sa predmetom Gard and others v. United Kingdom) i polje slobodne procjene država.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>

<p>Član 6</p>	<p><i>Omdahl v. Norway</i>, br. 46371/18</p> <p>22. april 2021.</p> <p>Odjel V</p> <p>Napomena: Upućen zahtjev da se predmet uputi Velikom vijeću.</p>	<p>Suđenje u razumnom roku. Dužina ostavinskih i sličnih postupaka. Pravo na pravično suđenje (građanskopravni aspekt).</p> <p>Predmet se odnosio na pitanje da li je upravljanje i podjela ostavine umrlog u periodu od dvadeset dvije godine i četiri mjeseca u skladu sa zahtjevom "razumnog roka".</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primjenjivost člana 6. na upravljanje ostavinom i slične vrste postupaka: vidjeti paragraf 47. - Procjena dužine ove vrste postupaka: pogledajte pristup koji je zauzet u paragrafu 55 i paragrafima 54-66 u pogledu dužine postupka zbog vanrednih okolnosti, a ne zbog nedostataka u pravnom i proceduralnom okviru. <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 5 stavovi 1 i 4</p> <p>Član 35 stav 1</p>	<p><i>Popovych v. Ukraine</i>, br. 44704/11</p> <p>22. april 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pritvor. Uvjeti dopustivosti aplikacije. Računanje šestomjesečnog roka za obraćanje Sudu. Slučaj se u osnovi odnosio na poštivanje pravila o šestomjesečnom roku iz člana 35. stav 1. Konvencije u vezi sa pritužbama koje se odnose na nezakonit pritvor i provjeru zakonitosti pritvora.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vidjeti pojašnjenje o primjeni pravila o načinu računanja šestomjesečnog roka na žalbe podnosioca predstavke prema članu 5. stav 1. i pojam "kontinuirane situacije" (paragrafi 29 do 34), te prema članu 5. stav 4. (paragrafi 35 do 42) kada se žalba odnosi na sistemski nedostatak pristupa efikasnom postupku sudskog preispitivanja. <p>Utvrđena povreda člana 5. st. 1 i 4. Konvencije.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
26. – 30. april 2021. godine¹²

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 10	<i>Tőkés v. Romania</i> , br. 15976/16 i 50461/17 27. april 2021. Odjel IV	Sloboda izražavanja. Isticanje zastave nacionalnih manjina na zgradi. Aplikant, tadašnji član Evropskog parlamenta (MEP), isticao je zastave nacionalnih manjina ispred svoje kancelarije u Rumuniji. Lokalna policija izrekla mu je prekršajne sankcije u obliku upozorenja, jer su utvrdili da je svojim postupcima prekršio Zakon o postavljanju i autorizaciji reklamnog materijala u promotivne svrhe, bez prethodnog pribavljanja dozvole za oglašavanje. - Isticanje simbola i prava manjina prema članu 10: vidi odbijanje Vladinog navoda o neznatnim posljedicama: paragrafi 50-54. - Domaći sudovi bili su dužni navesti razloge za neprihvatanje argumenata aplikanta, tim više što je pojam oglašavanja u domaćem zakonu bio široko definiran i nacionalne vlasti imale su određeni stepen diskrecije u odlučivanju koje zastave se imaju smatrati kao reklamni materijal (paragraf 85). U svom nalazu domaći sudovi su se usredotočili na činjenicu da je dotične zastave trebalo izjednačiti s oblikom "oglašavanja" prema relevantnom domaćem zakonu i nisu uzeli u obzir kriterije utvrđene sudsom praksom Suda (paragrafi 87 -99). - Činjenica da je sankcija bila mala nije sama po sebi dovoljna da nadoknadi nedostatak relevantnih i dovoljnih razloga za ograničavanje prava na slobodu izražavanja (paragraf 98). Utvrđena povreda člana 10. Konvencije.

¹² Informacije ne obavezuju Sud. Dodatne informacije o predmetu možete preuzeti [OVDJE](#).